

* Serikali yaombwa kuingilia kati bei ya nyama *

Na Steven Augustino, Tunduru

■ **SERIKALI** imeombwa kuingilia kati na kuhakikisha bei ya kifwao cha nyama ya ng'ombe kinapungua bei ili na kuwafanya wananchi kupata unafuu hana kupinda cha Sikukuu ambao hata ubita wako hawa ni mkubwa.

Kila hicho kinatolewa na baadhi ya wananchi wa Mji wa Tunduru Mkoani Ruwama walipokuwa wakizungumza na Majira jazi kuhimama na bei kubwa ya nyama inayouzwa na wafanyabiashara wa mji hii.

Walisema katika kipindi kirofu wafanyabiashara hao wanaumika madaka ya kutiza nyama ya ng'ombe wanokuwa wakiwauzia kwa bei ya sh 8,000 kwa kilo moja ikiwa ni tofauti na maeneo jirani kwomo makao makao ya mkoa ambako huzwa kati ya shilingi 6,000 na 5,000 kwa kilo moja.

Mwajuma Hamisi na Japhet Mnyagala walisema kuwa awali bei hiyo ilionekana ni ya kawaida lakini hata baada ya miundombini ya barabara

kufunguka bado bei hiyo kubwa inaendelea.

"Wakati barabara ikwa ya vumba tulona hali hiyo kuwa ni ya kawaida, lakini hivi sasa barabara ya lami imetajengwa na kuwapunguza usambufu lakini bei isapungui," alinasitiza Mnyagala na kuongeza kuwa hali hiyo inawafanya wananchi kuhindwa kumudu pharama hiyo na kutoweza kula nyama.

Wakizungumzia hali hiyo baadhi ya wafanya biashara wa madaka ya nyama ya ng'ombe mjini hapa, Salama Anonayo na Caesar Luambano Nyamika walisema kuwa hali hiyo inasababishwa tena kuwauzwa kuingiza ng'ombe wa kuchinja kutoka nje ya wilaya hiyo.

Walisema kutokana na wafanyabiashara hao kuongezeka huku wakawa wanashindana kutoka Wilaya za Manasi, Nanyumbu, Nachingwea na Newala wanauzwa katika mnada mmoja uliopo katika Kata ya Muhwesi Wilayani Tunduru ambapo bei ya ng'ombe hununuliwa kwa bei kubwa ambayo

huwafanya washindwe kuzaa chini ya bei ya sh 8,000.

Walisema Wilaya ya Tunduru inao wafugaji wachache ambao wamesambaa katika maeneo ya Tarafa za Matomanga, Lukumbulo,

Nalasi, Namasakata lakini wamekuwa wakishindwa kupeleka mifugo yao katika mnada mmoja ambao upo tarafa ya Nakapanya.

Walisema ikwazo kingine ni pamoja na kuwepo kwa zuwio hilo pia wafanyabiashara hao

kuzuliwa kununua ng'ombe nje ya eneo la mnada hali hiyo pia imekuwa ikiwapa mazingira magumu ya utekelezaji wa majukumu hayo ya kuwa huduma wananchi kupata kifwao chenyoy unafuu wa bei. Mkuu wa Wilaya ya

Tunduru Mkoani Ruwama, Julius Mtairo amekin kuwepo kwa changamoto hiyo na kwamba tayan ameanza kuifanyia kazi kwa kuwata wafanyabiashara hao na kuzungumza nao kwa lengo la kutafuta suluhu ya kudumu.

UZA, NUNUA KITU CHENYE THAMANI KUBWA KWA KUTANGAZA NASI KWA SIMU: 0754 852 730

VIWANJA

Vinauzwa vipo maeneo ya Tabata, Mbagala, Temoke, Misasani, Salasala, Kinomvulo, Mabwepande na maeneo mengine.

Simu: 0683246695

NYUMBA

Inauzwa iko Tabata Bima st.Mary ina vyumba 3 kimoja master, nyuma kuna mabanda 2 ina hali miki bei yake milioni 90 pia viwanja vinauzwa viko Goba ukubwa mita 50x22 na kingine 30x25 bei milioni 30.

Simu: 0715027571

ENEO

Linauzwa iko Kinzudi kwa

Simu: 0715027571

NYUMBA

Inauzwa iko Kinzudi Goba ina vyumba 3 kimoja master, sitting dining, jiko, stoo uwanja wake mita 30x30 maji na umomo yapo bei milioni 60 na mazungumzo yapo.

Simu: 0715027571

SHAMBA

Linauzwa lipo Tabata Bima bei ni milioni 60 pia shamba linauzwa Vikindu, bei ni milioni 55 na Kinomvulo. **Simu: 0683246695.**

MGAHAWA

Unakodishwa upo Kariakoo kodii milioni 1.2 na uposo homu nzuri sana panafaa kwa biashara.

KIWANJA

Kinauzwa kipo Tabata bei ni nafuu sana na maelewano yapo. **Simu: 0745 744820**

SHAMBA

Hekari tatu na nusu linauzwa lipo Mwanambaya-Mizugu Wilaya ya Mkuranga. Bei ni milioni 25.Maelewano yapo **Simu: 0715 919551.**

NYUMBA

Inapangishwa ipo Kijitonyama i vyumba 3, masta, sitting, dining lensi bei ni maelewano. **Simu: 0742 360099**

PLOT KUBWA

Inauzwa ipo Kitunda relini nyu

Wafugaji wakaidi kuosha mifugo kukiona

Na Jumbe Ismailly, DODOMA

WIZARA ya Mifugo na Uvuvi imeziagiza kamati za majosho kutunga sheria ndogo zitakazosimamia na kuwadhibiti wafugaji wanaokwepa kupeleka mifugo yao kuogesha kwa lengo la kukabiliana na magonjwa yatoakanayo na kupe.

Agizo hilo limetolewa na Kaimu Ofisa Mfawidhi kituo cha uchunguzi wa magonjwa ya mifugo Kanda ya Kati, Dk. Samuel Mngumi, wakati wa uzinduzi wa awamu ya pili ya kampeni za uogeshaji mifugo Kanda ya Kati uliofanyika katika Kijiji cha Mkoyo, Kata ya Hombolo, mkoa wa Dodoma.

Alisisitiza kwamba kamati za majosho ndiyo moyo wa majosho na shughuli nzima za uogeshaji, hiiyo waweke sheria ndogo za

kuwajibishana ili utaratibu wa kuogesha uwe endelevu. Dk. Mngumi alisema kwamba anaamini kuwa kila halmashauri imetunga sheria zake ndogo kwa baadhi ya wafugaji wachache wanaokaidi kupeleka mifugo yao kwenda kuogesha wanavyoshughulikiwa ili wasiwakatishe tamaa wafugaji wengine wenye moyo wa kupambana na magonjwa yanayotokana na kupe.

Kwa mujibu wa mtaalamu huyo, kuna sheria nyingi zinazoongoza udhibiti wa magonjwa ya mifugo kwa sababu magonjwa yanasababishwa na vitu vingi na kutoa mfanano wa sheria ya magonjwa ya wanyama ya mwaka 2003 inayoeleza kwamba ni lazima watu washiriki katika kudhibiti magonjwa.

Alieleza kuwa baada ya serikali kuona kwamba upo uwezekano

kwa baadhi ya wafugaji kuwa wazito kutekeleza agizo hilo, Wizara ya Mifugo na Uvuvi ipo katika hatua za mwisho za kutoa kanuni za udhibiti wa magonjwa ya mifugo kwenye baadhi ya maeneo.

"Kwa mfano kuna kanuni ya kuogesha itatoka, na itazungumzia habari za kuogesha tu, kwamba mtu asipoogesha kuna mambo gani yatafanywa, mtu afanyweje na kadhalika, lakini kuna kanuni nyingi kulingana na juhudi za kudhibiti magonjwa," alibainisha.

Naye daktari wa mifugo wa Jiji la Dodoma, Innocent Peter, alisema kwamba tangu kampeni ya uogeshaji zilipoanza zimepunguza matukio ya magonjwa yanayotokana na kupe kulinganisha na kabla ya kampeni hiyo kuanza.

Alisema hivi sasa matukio ya

magonjwa yatoakanayo na kupe kwa ng'ombe na mbuzi yamepungua kutoka 30 kwa mwezi yali yokuwapo kabla ya kampeni hadi matukio kati ya matano hadi 10 kwa mwezi kwa maeneo ya vijijin wakati kwa wafugaji wa maeneo ya mjini simu walizokuwa wakipigwa na wafugaji wao zimepungua.

Mmoja wa wafugaji waliohudhuria uzinduzi wa kampeni hiyo Yoro Losiwa, alisema kwamba kampeni hiyo ni nzuri kwani ina lenga kupunguza na kama siyo kutokomeza kabisa magonjwa ya tokanayo na kupe.

Mwenyekiti wa serikali ya Mta wa Mkoyo, Benjamini Lebolo, alishukuru serikali kwa kuliona suala la majosho ambalo linaloleng kupunguza na kama siyo kumaliz kabisa vifo vya mifugo.

KAMPENI>> Magonjwa ya kupe yamepungua kutoka 30 hadi matano

Wafugaji wanaokwepa kuogesha mifugo yao kwenye majosho kuchukuliwa hatua

NA JUMBE ISMAILLY, DODOMA

SERIKALI kupitia Wizara ya Mifugo na Uvuvi, imeziagiza kamati za majosho kutunga sheria ndogo zitakazosimamia na kuwadhibiti wafugaji wanaokwepa kupeleka mifugo yao kuogesha kwa lengo la kukabiliana na magonjwa yatoakanayo na kupe.

Agizo hilo lilitolewa na Kaimu Ofisa Mfawidhi Kituo cha Uchunguzi wa Magonjwa ya Mifugo, Kanda ya Kati, Dk. Samwel Mngumi, wakati wa uzinduzi wa awamu ya pili ya kampeni za uogeshaji mifugo Kanda ya Kati, uliofanyika katika Kijiji cha Mkoyo, Kata ya Hombolo, mkoani Dodoma.

Dk. Mngumi alisema kamati za majosho ndiyo moyo wa majosho na shughuli nzima za uogeshaji, hivyo waweke sheria ndogo za kuwajibishana ili zoezi la kuogesha lwe endelevu.

Akifafanua, alisema kila halmashauri imetunga sheria zake ndogo kwa baadhi ya wafugaji wachache wanaokaidi kupeleka mifugo yao kwenda kuogesha.

Dk. Mngumi alisema hatua zinapaswa kuchukuliwa dhidi ya watu hao ili wasiweze kuwakatisha tamaa wafugaji wengine wenye moyo wa kupambana na

magonjwa yanayotokana na kupe.

Kwa mujibu wa daktari huyo wa mifugo, kuna sheria nyingi zinazoongoza udhibiti wa magonjwa ya mifugo, kwa sababu yanasababishwa na vitu vingi.

Alitoa mfano wa Sheria ya Magonjwa ya Wanyama mwaka 2003, inayopeleza kwamba ni lazima watu washiriki katika kudhibiti magonjwa kwa ujumla.

"Kuna sheria yetu ya magonjwa ya mifugo ya mwaka 2003. Sheria ya Wanyama ya mwaka 2003, inaeleza kabisa kwamba, lazima watu washiriki katika kudhibiti magonjwa, lakini kuna kanuni zake pia za mwaka 2007," alisisitiza.

Dk. Mngumi aliweka bayana kuwa, baada ya senkali kuonan upo uwezekano kwa baadhi ya wafugaji kuwa wazito kutekeleza agizo hilo, Wizara ya Mifugo na Uvuvi ipo katika hatua za mwisho za kutoa kanuni za udhibiti wa magonjwa ya mifugo kwenye baadhi ya maeneo.

Daktari wa Mifugo wa Jiji la Dodoma, Innocent Peter, licha ya kuishukuru serikali kwa kuona umuhimu wa kufufua huduma za majosho, alisema tangu kampeni hizo za uogeshaji zilipoanza, zimepunguza matukio ya magonjwa yanayotokana na kupe.

Alisema kuwa hivi sasa matukio

ya magonjwa yatoakanayo na kupe kwa ng'ombe na mbuzi, yamepungua kutoka 30, kwa mwezi, yaliyokuwepo kabla ya kampeni hadi kufikia matukio kati ya 5 hadi 10, kwa mwezi, kwa maeneo ya vijijini, wakati kwa wafugaji wa maeneo ya mjini simu walizokua wakipigiwa na wafugaji hao zimepungua.

"Kama daktari wao wa mifugo, nawataka wafugaji waendeleo kuleta mifugo yao zaidi na kuwahamasisha wale ambao hawaleti mifugo yao kuogesha. Nafahamu kwenye kijiji wanafahamiana kwani kama mifugaji haleti kuogesha, atakuwa chanzo cha kusambaza kupe kwa wafugaji ambao wanaleta mifugo," alibainisha daktari huyo.

Kwa upande wao, baadhi ya wafugaji waliohudhuria uzinduzi wa kampeni hiyo ya uogeshaji awamu ya pili, akiwemo Yoro Losiwa, aliweka bayana kwamba kampeni hiyo ni nzuri kwani inalenga kupunguza kama sio kutokomeza kabisa magonjwa yatoakanayo na kupe.

Mwonyekiti wa Senkali ya Mtaa wa Mkoyo, Benjamini Lebolo, alitumia fursa hiyo kuipongeza serikali na waziri mwenye dharama ya mifugo na uvuvi, kwa kuliona suala la majosho linalolenga kupunguza kama sio kumaliza kabisa vifo vya mifugo.

MIFUGO

